

Stowarzyszenie Rzecznawców Sanitarnohigienicznych
Aleje Jerozolimskie 89/43
02-001 Warszawa
mail: kontakt@srsh.pl

Pan Paweł Grzesiowski
Główny Inspektor Sanitarny

Dotyczy: potrzeby wprowadzenia ustawowej regulacji w zakresie obligatoryjnego uzgadniania dokumentacji projektowej

Stowarzyszenie Rzecznawców Sanitarnohigienicznych zwraca się z wnioskiem o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do uzupełnienia systemu prawa o jednoznaczną regulację dotyczącą obligatoryjnego uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W szczególności dotyczy to obiektów, w których zapewnienie warunków higienicznych i zdrowotnych ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa użytkowników:

- obiektów użyteczności publicznej (szkoły, przedszkola, żłobki, szpitale, ambulatoria, apteki, hotele, uzdrowiska, DPS,),
- zakładów pracy (budynki przemysłowe, magazyny, myjnie, bazy transportowe),
- obiektów żywnościowych (gastronomia, produkcja spożywcza),
- instalacji mogących wpływać na zdrowie ludzi (np. instalacje wod-kan, wentylacja mechaniczna).

Należy zauważyć, że rola organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w procesie uzgadniania dokumentacji projektowej zawsze była postrzegana jako kluczowa dla zapewnienia, że inwestycja spełnia wymagania higieniczne i zdrowotne określone w przepisach prawa w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego.

Obowiązujące przepisy przewidują funkcjonowanie instytucji rzeczoznawców do spraw sanitarnohigienicznych, którzy posiadają uprawnienia do uzgadniania dokumentacji projektowej i działają w imieniu organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Jednocześnie przepisy wykonawcze określają zakres i tryb uzgadniania dokumentacji projektowej oraz wskazują kategorie obiektów budowlanych, których dokumentacja może podlegać uzgodnieniu przez rzeczoznawców.

W aktualnym stanie prawnym brak jest przepisu rangi ustawowej wprost ustanawiającego obowiązek uzgodnienia dokumentacji projektowej w powyższym zakresie. Obowiązujące regulacje określają zadania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz funkcjonowanie instytucji rzeczoznawców, nie wskazując jednak jednoznacznie przypadków, w których uzgodnienie ma charakter obligatoryjny.

W konsekwencji mechanizm uzgadniania dokumentacji projektowej nie ma charakteru systemowego i jest stosowany w sposób niejednolity. Prowadzi to do sytuacji, w których błędy projektowe ujawniane są dopiero na etapie oddawania obiektów do użytkowania.

Należy podkreślić, że przepisy regulujące proces budowlany przewidują obowiązek dołączania do projektu budowlanego wymaganych uzgodnień wynikających z przepisów odrębnych. Jednocześnie brak jest przepisów szczególnych, które określałyby obowiązek uzgadniania dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Przepisy dotyczące udziału organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na etapie zakończenia budowy odnoszą się do sytuacji, w której projekt „wymagał uzgodnienia”, jednak nie stanowią samodzielnej podstawy do określenia przypadków, w których uzgodnienie jest obligatoryjne.

W ocenie Stowarzyszenia konieczne jest wprowadzenie wyraźnej normy ustawowej w tym zakresie – analogicznie do rozwiązań funkcjonujących w obszarze ochrony przeciwpożarowej.

Proponuje się wprowadzenie do ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przepisu w brzmieniu:

„Projekt budowlany obiektu budowlanego, którego użytkowanie wiąże się z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, wymaga uzgodnienia pod względem zgodności z tymi wymaganiami.”

Jednocześnie ustawa powinna zawierać delegację dla ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia, w drodze rozporządzenia:

- rodzajów obiektów wymagających uzgodnienia,
- zakresu i trybu uzgadniania dokumentacji projektowej,
- szczegółowych wymagań dotyczących rzeczoznawców.

W załączeniu przekazujemy propozycję rozwiązań wykonawczych, które mogłyby zostać wykorzystane na etapie opracowania aktu wykonawczego – po uprzednim wprowadzeniu odpowiedniej regulacji ustawowej.

Wprowadzenie powyższych rozwiązań pozwoliłoby na zapewnienie spójności systemu prawnego, wzmocnienie prewencyjnej roli nadzoru sanitarnego oraz ujednoczenie praktyki stosowania przepisów.

Jednocześnie należy wskazać, że wprowadzenie obowiązku uzgadniania dokumentacji projektowej wyłącznie na poziomie aktu wykonawczego, bez uprzedniej podstawy ustawowej, mogłoby prowadzić do podważenia legalności takiej regulacji.

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o podjęcie inicjatywy legislacyjnej w przedstawionym zakresie oraz o informację, czy prowadzone są lub planowane są prace w tym obszarze.

Proponowane rozwiązanie nie zmienia obecnego podziału kompetencji pomiędzy organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej a rzeczoznawcami, lecz wprowadza brakujący element systemowy w postaci jednoznacznego obowiązku uzgadniania dokumentacji projektowej.

Z wyrazami szacunku

Robert Grudziąż

Załącznik nr 1

Propozycja zmiany ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Proponowane rozwiązanie polega na uzupełnieniu ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez wprowadzenie przepisów ustanawiających obowiązek uzgadniania dokumentacji projektowej oraz delegacji do wydania przepisów wykonawczych.

W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w art. 34 dodaje się ust. 6, 7, 8, 9 w brzmieniu:

„6. Projekt budowlany obiektu budowlanego, którego użytkowanie wiąże się z koniecznością zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, wymaga uzgodnienia pod względem zgodności z tymi wymaganiami.

7. Uzgodnienia, o którym mowa w ust. 6, dokonuje właściwy państwowy inspektor sanitarny albo rzeczoznawca do spraw sanitarnohigienicznych – w przypadkach określonych w przepisach wykonawczych.

8. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje obiektów budowlanych wymagających uzgodnienia,*
- 2) przypadki, w których uzgodnienia dokonuje państwowy inspektor sanitarny,*
- 3) przypadki, w których uzgodnienia dokonuje rzeczoznawca,*
- 4) szczegółowy zakres uzgodnienia,*
- 5) sposób i tryb dokonywania uzgodnienia*

– kierując się potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia ludzi oraz zapewnienia jednolitości i sprawności stosowania przepisów.

9. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 6, stanowi element dokumentacji projektowej wymaganej przepisami odrębnymi.”

Załącznik nr 2

propozycja rozwiązań wykonawczych

Proponowane rozwiązanie polega na uzupełnieniu rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie rzeczoznawców do spraw sanitarnohigienicznych poprzez wprowadzenie przepisów określających przypadki obligatoryjnego uzgadniania dokumentacji projektowej.

§ 18a [Obowiązek uzgodnienia]

1. *Dokumentacja projektowa obiektów budowlanych podlega uzgodnieniu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez rzeczoznawcę do spraw sanitarnohigienicznych z zastrzeżeniem § 4, jeżeli obiekt należy do kategorii określonych w ust. 2.*
2. *Obowiązki uzgodnienia podlegają projekty:*
 - *budownictwa przemysłowego: zakłady przemysłowe i usługowe wraz z zakładami pracy chronionej określone w § 3 ust. 2 pkt 1),*
 - *budownictwa ogólnego bez obiektów ochrony zdrowia określone w § 3 ust. 2 pkt 2),*
 - *budownictwa ogólnego z obiektami ochrony zdrowia określone w § 3 ust. 2 pkt 3),*

– w zakresie, w jakim ich funkcja lub sposób użytkowania wiąże się z zapewnieniem warunków higienicznych i zdrowotnych użytkowników.

§ 18b [Skutek uzgodnienia]

1. *Uzgodnienie, o którym mowa w § 18a, stanowi podstawę do uznania, że projekt „wymagał uzgodnienia” w rozumieniu art. 56 ustawy – Prawo budowlane.*

Brak jednoznacznej regulacji ustawowej powoduje, że obowiązek uzgadniania dokumentacji projektowej nie ma obecnie charakteru powszechnie wiążącego, co ogranicza skuteczność prewencyjnej funkcji nadzoru sanitarnego.